

Cvičení z automatů a gramatik - 5

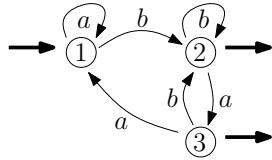
24. a 25. března 2020

Probrané příklady

1. Uzávěrové vlastnosti třídy jazyků rozpoznatelných konečnými automaty na řetězové operace: zřetězení, mocnina, iterace, pozitivní iterace, reverze.
2. Vkládání písmena, jazyka. Nechť je dán konečný automat přijímající jazyk L . Sestrojte konečný automat rozpoznávající jazyk
  - (a) $\text{ins}_a(L) = \{uav; uv \in L\}$ pro dané písmeno a ,
  - (b) $\text{ins}_w(L) = \{uwv; u, v \in \{a, b\}^*, uv \in L\}$ pro daný řetězec $w \in \{a, b\}^*$,
  - (c) $\text{ins}_R(L) = \{uwv; w \in R, uv \in L\}$ pro daný regulární jazyk R .
3. Mazání písmena, jazyka. Dále sestrojte konečný automat rozpoznávající jazyk
  - (a) $\text{del}_a(L) = \{uv; uav \in L\}$ pro dané písmeno a ,
  - (b) $\text{del}_w(L) = \{uv; u, v \in \{a, b\}^*, uwv \in L\}$ pro daný řetězec $w \in \{a, b\}^*$,
  - (c) $\text{del}_R(L) = \{uv; \exists w \in R, uwv \in L\}$ pro daný regulární jazyk R .
  - (d) Jak v daném konečném automatu nalézt všechny stavy dosažitelné přes slova z daného (nekoněčného) jazyka rozpoznatelného (jiným) konečným automatem?
4. Levý a pravý kvocient: speciální případ $\text{del}_R(L)$.
  - (a) Vyjádřete pravou derivaci (kvocient) pomocí levé derivace (levého kvocientu) a reverze.
  - (b) Kdy platí $\lambda \in L_2 \setminus L_1$?
  - (c) $L_1 = \{u \in \{0, 1\}^*; |u|_0 = 2i, i \geq 0\}$, $L_2 = \{u \in \{0, 1\}^*; |u|_0 = 3j, j \geq 0\}$, $L_2 \setminus L_1 = ?$
  - (d) $L_1 = \{0^{2i}1^{2j}; i, j > 0\}$, $L_2 = \{000u11; u \in \{0, 1\}^*\}$, $L_2 \setminus L_1 = ?$
5. Třída regulárních jazyků (nad abecedou Σ): nejmenší třída obsahující jazyky $\emptyset$, $\{x\}$ pro každé $x \in \Sigma$, která je uzavřená na sjednocení, zřetězení a iteraci.
  - (a) Jak získáme jazyk $\{\lambda\}$?
  - (b) Kleeneho věta, její důkaz.
6. U následujícího automatu A sestrojte regulární výrazy reprezentující jazyky

$$R_{ij}^k = \{w \in \{a, b\}^*; \delta^*(i, w) = j \text{ s mezistavy nejvýše } k\}$$

pro všechna $1 \leq i, j \leq 3$, $0 \leq k \leq 3$. Poté vyjádřete $L(A)$ regulárním výrazem.

Domácí úkol

Kvíz zasláný mailom. (1 bod)